

2005-06-10

Jordbruksdepartementet

Livsmedels- och Djurenheten

Ingrid Mossberg

Tfn 08 405 12 26

Mobil 070 519 02 26

Rådets möte om jordbruks- och fiskefrågor den 20-22 juni 2005

Förslag till rådets direktiv om fastställande av minimiregler för skydd av kycklingar avsedda för köttproduktion - *Föredragning*

Dokument: 9606/05 AGRILEG 80

Frågan har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

Bakgrund

Det finns inga särskilda EG-bestämmelser som täcker skyddet av slaktkyckling förutom de allmänt hållna bestämmelserna direktiv 98/58/EG om skydd av animalieproduktionens djur. Kommissionen har därför sedan länge arbetat med ett utkast till förslag om särskilda regler. Redan i mars 2000 publicerade den Vetenskapliga kommittén för djurs hälsa och välfärd en rapport om slaktkycklingarnas välfärd och det är på bl.a. på denna rapport samt på bestämmelser om hållandet av slaktkycklingar i vissa medlemsländer (främst SE och DK) som kommissionen grundar sitt förslag. Förslaget antogs av kommissionen den 30 maj 2005. En första behandling i rådsarbetsgrupp planeras ske den 14 juni.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden är artikel 37 i fördraget om upprättandet av den europeiska gemenskapen. Beslut tas med kvalificerad majoritet.

Svensk ståndpunkt

Sverige är positiv till förslaget och mycket av dess struktur. SE har aktivt varit med och utarbetat utkastet och tycker att SE fått gehör för många av sina förslag. SE anser emellertid att förslaget borde varit strängare, bl.a. i fråga om högsta tillåtna beläggningsgrad och om djurmiljön i

stallarna. Det är bara SE och DK av EU-länderna som har bindande nationella regler om slaktkyckling.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentet har ännu inte tagit ställning i frågan. Erfarenhetsmässigt brukar emellertid parlamentet vara positivt inställd till förbättringar när det gäller djurskydd.

Förslaget

Ett direktiv med minimiregler och begränsade beläggningsgrader

Dokumentet innehåller förslag till gemensamma regler i form av ett minimidirektiv om skydd av slaktkyckling i besättningar med 100 djur eller fler och som inte är avelsbesättningar eller kläckerier. Enligt förslaget får beläggningsgraden, mätt i kg kyckling per kvadratmeter, inte överstiga 30 kg utom i de fall anläggningen uppfyller vissa specificerade krav. I så fall får beläggningsgraden uppgå till högst 38 kg och i så fall ställs vissa krav på behörig myndighet beträffande inspektioner och övervakning samt på kontroller av officiell veterinär på slakteriet.

Krav på instruktioner, övning och kurser

Medlemsländerna skall tillförsäkra att den som ser till kycklingarna, fångar dem eller lastar dem har fått instruktioner om djurskydds krav, inkl. slaktmetoder och tillräcklig övning för att fullgöra sina arbetsuppgifter. Vidare skall medlemsländerna tillförsäkra att relevanta kurser finns tillgängliga. Kursinnehållet skall inriktas på djurskyddsaspekter och särskilt omfatta innehållet i direktivet, djurens fysiologi, särskilt drick- och ätbehov, djurens beteende och begreppet stress. Vidare skall kursen innehålla information om hur slaktkycklingar skall hanteras, särskilt vid infångning och vid transport samt nödslakt och avlivning.

Kurserna skall kontrolleras och godkännas

Medlemsländerna skall också tillförsäkra att det finns ett system för kontroll och godkännande av kurserna. Ägaren eller den som håller kycklingarna skall kunna visa ett intyg som erkänns av den behöriga myndigheten och som visar att personen har genomgått sådana kurser eller på annat sätt har nått motsvarande erfarenhet. Medlemsländerna får erkänna erfarenheter som uppnåtts före ett visst (ännu ej fastställt) datum som likvärdiga med att ha gått ovan nämnda kurser. I så fall skall medlemsländerna utfärda intyg om detta.

Eventuellt obligatorisk märkning i framtiden

Senast två år efter att direktivet antagits skall Kommissionen för Europaparlamentet och Rådet lägga fram en rapport, åtföljd av eventuella

lagförslag, som skall handla om ett eventuellt införande av ett obligatoriskt märkningssystem inom unionen beträffande märkning av kycklingkött, köttprodukter och köttberedningar baserat på djurskyddsstandarder.

Medlemsländerna skall rapportera till Kommissionen

Inte senare än fem år efter att direktivet antagits skall medlemsländerna rapportera till Kommissionen en sammanställning av data om de kontroller som skall göras på slakteriet beträffande fothälsan på kycklingarna. Varje sändning som kommer till slakteriet skall inspekteras av den officiella veterinären på så sätt att ett representativt urval av minst 200 kycklingar tas ut. Fötterna på kycklingarna undersöks och de poängsätts efter hur ev. skador ser ut. Förutom fothälsobedömningen skall också dödligheten i flocken anges liksom antalet döda vid ankomst på slakteriet. Den officiella veterinären skall också utvärdera resultatet från kontroller av döda kycklingar för att kunna identifiera ev. djurväl-färdsproblem vid anläggningen där kycklingarna hållits.

Kommissionen skall i sin tur rapportera till Europaparlamentet och Rådet

Baserat bl.a. på ovanstående uppgifter från medlemsländerna skall Kommissionen till Europaparlamentet och Rådet lägga fram en rapport, och om det behövs, åtföljd av lagförslag om det negativa inflytandet av vissa genetiska parametrar på välbefinnandet hos slaktkycklingar. Rapporten skall grunda sig, förutom på information från medlemsländerna, också på ett vetenskapligt yttrande från den europeiska livsmedelssäkerhetsmyndigheten, EFSA.

Det skall finnas straffbestämmelser

Medlemsstaterna skall se till att det finns nationella bestämmelser om straff i de fall reglerna i direktivet inte följs.

Detaljerade bestämmelser i bilaga I för låg beläggningen

I bilaga I anges mer detaljerade krav för att man skall få hålla slaktkycklingar vid den lägre beläggningsgraden om 30 kg per kvadratmeter och medlemsstaterna skall se till att anläggningarna uppfyller kraven i bilagan. Bl.a. anges att foder alltid skall finnas tillgängligt och att alla kycklingar skall ha tillgång till en torr ströbädd. Vidare skall alla byggnader ha en ljusintensitet på minst 20 lux och att ljuset skall följa en 24-timmarsrytm med totalt minst 8 timmars mörker med en period om minst 4 timmars obruten mörkerperiod. All stympning skall generellt vara förbjuden men enskilda medlemsländer får tillåta näbbtrimning för att förhindra fjäderplockning och kannibalism. Även kastrering av hankycklingar får tillåtas av enskilda medlemsländer.

Detaljerade bestämmelser i bilaga II för hög beläggning

I bilaga II anges en del av de krav som ställs för att anläggningen skall få hysa kycklingar vid en högre beläggningsgrad om maximalt 38 kg per kvadratmeter, bl.a. skall koncentrationen av ammoniak inte överstiga 20 ppm och koncentrationen av koldioxid inte överstiger 3000 ppm. Vidare skall temperaturen och den relativa fuktigheten i stallet registreras kontinuerligt och kycklingarnas vattenkonsumtion registreras dagligen.

Krav på kontroller i bilaga III vid hög beläggningsgrad

I bilaga III finns ytterligare krav för att anläggningarna skall få använda den högre beläggningsgraden om maximalt 38 kg per kvadratmeter. Kraven gäller inspektioner och riktar sig till den behöriga myndigheten som skall kontrollera att anläggningarna är utrustade och skötta så att en acceptabel djurskyddsnivå kan hållas. Myndigheten kan besluta att beläggningsgraden skall sänkas om problem uppstår.

Krav på kontroller vid slakteriet i bilaga IV vid hög beläggningsgrad

Bilaga IV innehåller bestämmelser om vilka kontroller och uppföljningar som skall göras på slakteriet, nämligen inspektioner av fothälsa och dödlighetsfrekvens i enlighet med vad som redan angivits ovan.

Krav i bilaga V på att kurserna skall innehålla bl.a. lagstiftning och djurskydd

De kurser som anges ovan skall åtminstone täcka EG-lagstiftningen om skydd av slaktkyckling och särskilt de bestämmelser som finns i bilagorna I och II. Dessutom skall det ingå bl.a. information om fysiologi, beteende och vad som menas med stress.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Eftersom det är fråga om ett direktiv med minimiregler har inte förslaget några större effekter på de svenska reglerna. SE kan behålla sina djurskyddsregler även i de fall de är strängare. Den tydligaste skillnaden mellan förslagets regler och de svenska gäller beläggningsgraderna. Där förslaget anger max 30 kg per kvadratmeter har vi 20 kg och motsvarande för förslagets 38 kg är i Sverige 36 kg kyckling per kvadratmeter.

Allmänna bestämmelser för fjäderfä gäller även för slaktkycklingar

För fjäderfän allmänt finns bestämmelser i Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:17) om att mekaniskt ventilerade stallavdelningar för fjäderfä med fler än 2 000 djur ska vara utrustade med larmanordning som varnar för övertemperaturer, strömavbrott, samt fel på larmanordningen. De svenska reglerna gäller för alla beläggningsgrader medan liknande regler i direktivförslaget endast gäller för den höga beläggningen. Utrustningen skall kontrolleras regelbundet och före varje insättning av en ny omgång djur. Enligt de allmänna råden bör fjäderfästallar för fler än 2 000 djur vara utrustade med ett

reservelverk. I fjäderfästallar med ströbädd får djuren endast tillfälligtvis utsättas för luftföroreningar som överstiger följande värden.

Ammoniak: 25 ppm (I direktivet föreslås för den höga beläggningen 20 ppm, Djurskyddsmyndigheten ser för närvarande över den svenska bestämmelsen. De svenska uppfödarna klarar i allmänhet 10 ppm)

Koldioxid: 3 000 ppm (Samma gräns föreslås i direktivet för den högre beläggingsgraden)

Svavelväte: 0,5 ppm

Organiskt damm: 10 mg/m³

(Direktivet har ingen bestämmelse om halten organiskt damm eller svavelväte. Vi anser att miljöbestämmelserna i direktivet skall gälla alla beläggingsgrader - inte bara de höga.)

Särskilda bestämmelser om slaktkycklingar, ljus, ströbädd och beläggning

Enligt de svenska reglerna bör slaktkycklingar, med undantag av första och sista uppfödningsveckan, ha en sammanhängande mörkerperiod på minst fyra timmar per dygn. (Direktivet föreslår 8 timmar men vi anser att det då finns risk att ströbäddarna kan bli blöta med risk för dålig djurvälstånd). I Djurskyddsmyndighetens bestämmelser anges att slaktkycklingar som föds upp inomhus skall hållas på ströbädd.

Beläggingsgraden får högst vara 20 kg per kvadratmeter men stallar hos slaktkycklinguppfödare som är anslutna till av Djurskyddsmyndigheten godkänt kontrollprogram får beläggas i enlighet med vad som är tillåtet enligt kontrollprogrammet, vilket innebär maximalt 36 kg per kvadratmeter.

Detaljerade bestämmelser om utrymmen vid utfodring och vattning

Det finns i Sverige detaljerade bestämmelser om hur stort utrymme djuren skall ha vid vattenstrå och vid foderstrå samt att det skall finnas minst en vattennippel per 20 djur om djuren är upp till 7 veckor gamla. Om de är 8 – 10 veckor gamla får det finnas högst 15 kycklingar per nippel. Sådana bestämmelser finns inte i direktivförslaget.

Det svenska djuromsorgsprogrammet för slaktkyckling

Djuromsorgsprogrammet är ett kontrollprogram som godkänts av Djurskyddsmyndigheten. Avrapportering sker kontinuerligt, både skriftligt och muntligt, till myndigheten. En viktig del i Djuromsorgsprogrammet är den omfattande kontrollbesiktning som sker av alla uppfödninganläggningar. Då bedöms såväl den tekniska utrustningen som skötseln av djur och utrustning. Besiktning och en årlig klassificering utförs av en särskild person, den s.k. riksläkaren, tillsammans med besättningsens salmonellakontrollveterinär och/eller djuransvarig på slakteriet. De två sistnämnda håller även kontakt med uppfödarna och avrapporterar till riksläkaren när eventuella påpekanden rättats till eller förändringar inom anläggningarna skett. Rapporteringen lämnas även till samtliga länsveterinärer samt berörda miljö- och hälsoskyddsnämnder (eller motsvarande). Målet med

kontrollprogrammet är att få ett optimalt gott djurskydd som samtidigt möjliggör en högre beläggning. Djuromsorgsprogrammet omfattar 31 kontrollpunkter om uppfödning av slaktkyckling. Hanteringen följs upp på ett antal kontrollpunkter med ett klassningsprogram och genom rapportering på slakteriföretagen. Dokumentationen underlättar möjligheten till att korrigera eventuella fel och brister. Den totala uppnådda klassningspoängen ligger därefter till grund för beläggningsgraden i stallet. Det åligger djurägaren att tillse att antalet kilo per kvadratmeter inte överskrider tillåten beläggningsnivå. Utifrån klassificeringen på hur bra stallet är samt hur bra djurskötaren är bestäms hur många djur uppfödaren får ha per kvadratmeter. Den högsta beläggningsgraden är 36 kilo per kvadratmeter och maximalt 25 djur per kvadratmeter, vilket uppnås sista dagarna före slakt.

I omsorgsprogrammet ingår ett fothälsoprogram

I djuromsorgsprogrammet ingår även ett fothälsoprogram. Under överinseende av besiktningsveterinärer, anställda av Statens livsmedelsverk, utförs bedömning avseende fotskador.

Fothälsoprogrammet innebär att 100 fötter från varje slaktkycklingflock bedöms och klassificeras vid slakt. (Här föreslås i det nya direktivet att 200 fötter skall kontrolleras men vår erfarenhet är att 100 är tillräckligt.)

Beroende av totalsumman som fastställs vid bedömning vidtas åtgärder enligt ett fastställt åtgärdsprogram som bland annat innebär rådgivning, uppföljning och i förekommande fall sänkning av beläggningsgraden.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser.